

[Evald Christensen.]

en god begyndelse med hensyn til sømandsuddannelsen, og hvorfor skulle de så ikke have lov til at fortsætte uden indblanding fra statens side? Hvorfor skal vi alle på den samme prokrustes seng?

Hvad angår obligatorisk eller ikke obligatorisk vil vi holde på, at der ikke skal være tvungen skolegang for disse unge. Det er også et stort spørgsmål, om det ikke vil være i høj grad mod de unge mænds lyst, at de, når de er færdige med den skole, de har skullet igennem, før de skulle til søs, skal være tvunget til at gå ind på en ny skole under de samme kår som tidligere.

Jeg vil gerne sige til det ærede medlem hr. Qvist Hansen, der talte om den jungmand, som kom uheldigt fra at styre en båd, at man dog vist ikke kan regne med, at jungmanden, hvis han havde fået sin eksamen efter en sømandsuddannelse på land, ville være helt sikker på denne plads. Det må vel iøvrigt være skipperens eller kaptajnens sag at sørge for, at den mand, der står ved roret, kan styre; han må kende den unge mands evne til at klare denne opgave.

Jeg er ligesom det ærede medlem hr. Alfred Jensen sikker på, at det er bedst, at de unge, der vil være sømænd, kommer ud at sejle, inden de kommer på skole. De må først prøve søen og tage stilling til, om det er det sted, de stadig vil have deres arbejde. Derefter kan de, hvis de får brug for det, gå ind på en skole, som de selv kan vælge, en skole, som allerede er godt i gang, og som man kan stole på kan fortsættes af vore rederier i forbindelse med sømændene og deres fagforening.

Ministeren for handel, industri og søfart (Krag): Jeg forstår, at de undersøgelser på stedet, som udvalget har foretaget i sommerens løb ved besøg på skoleskibet og på Lauritzens søfartsskole, har båret frugt, for så vidt som der fra alle ordføreres side i endnu stærkere grad end da vi første gang havde dette lovforslag til første behandling, gives udtryk for et positivt syn på de store resultater, der kan opnås ved en uddannelse gennem sådanne skoler.

Den ærede ordfører for partiet venstre gav kraftigt udtryk herfor, men tilføjede, at man dog ikke skulle overvurdere disse kursus. Det er klart, at det skal man ikke. Et kursus, der kun strækker sig over få måneder, kan jo ikke, selv om det drejer sig om ganske unge mennesker, afstedkomme fuldstændige forandringer, men på den anden side forekommer det mig, at vi især på Lauritzens søfartsskole fik det allerstærkeste indtryk af den

lange række af ting, de unge mennesker her lærer. Det drejer sig om bådbehandling, svømning, kompasbehandling, om hvordan maskiner startes og standses, og hvordan de virker, tovværksbehandling, syning, reparationer, personlig renlighed, trosseføring, lodskud, en smule navigation og man kunne blive ved at remse op en lang række praktiske, ja nødvendige ting for enhver, der vil til søs, ting, som man ikke behøver at have opholdt sig længere tid på et skoleskib for at lære, men som kan læres i en skole på land, når den ligger, som det også blev sagt, nær ved søen, hvor der kan være lejlighed til at praktisere noget af det, man skal kende.

Det er jo en kendsgerning, at masser af unge mennesker i øjeblikket går til søs, får ansættelse, avancerer op til ret betroede pladser om bord uden at have lært disse ting, uden at kende noget til moderne dampskibsfart. Der er simpelt hen ikke tid til at lære aspiranterne alle disse nødvendige ting. Man ser endog, at selv sønner af skipperne og fiskere, som man skulle tro kunne disse ting, ikke kan dem.

Nu bliver der sagt, at alt dette sikkert er rigtigt, men man skal ikke gøre undervisningen obligatorisk. Hvis vi undlader at gøre undervisningen obligatorisk, hvis vi vil nøjes med et færre antal skoler, kan vi nok blive enige. Jeg tror, at det vil være et meget stort fejlgreb at opgive princippet om den obligatoriske undervisning. Jeg tror, at man netop ved at opgive dette princip vil få som resultat, at de af de unge mennesker, der allermest trænger til det, ikke får denne uddannelse. Det er også karakteristisk, at der er ingen, der kunne tænke sig at ophæve den obligatoriske uddannelse for håndværkere. Der er ingen, der føler det som et indgreb i den personlige frihed, at man for at blive maler skal have gået på teknisk skole. Hvorfor skal dette fag, der dog er lige så vigtigt og kræver stor viden og praktisk uddannelse, ikke behandles lige så godt som håndværksfagene?

Jeg forstår imidlertid på de udtalelser, der er faldet, at vi kan drøfte disse spørgsmål i udvalget, og at man stiller os en velvillig behandling i udsigt.

Jeg forstod på det ærede medlem hr. Kristian Nygaard, at han nærede stor forkærlighed for, at skolen på Bogø kunne blive realiseret. Nu må det bero på, hvad man mener i udvalget om skolens egnethed. Det har vi ikke haft lejlighed til at drøfte endnu, men en ting er i hvert fald sikker, og det er, at får vi ikke denne obligatoriske undervisning, har Bogø ingen chancer.

Det ærede medlem hr. Kristian Nygaard